

KONJUNKTURNA GIBANJA

CELOVITE OCENE IN ANALIZE TEKOČIH GOSPODARSKIH GIBANJ

Evropska konjunktura Sloveniji v pomoč

Visok optimizem na krilih
poceni denarja
[stran 4](#)

Ugodni pogoji menjave
odločilno vplivali na višji
izvoz
[stran 12](#)

Zaupanje v predelovalnih
dejavnostih visoko
[stran 28](#)

Certifikat Excellent SME Slovenia

Odlična srednja in mala podjetja ga imajo!

Ga imate tudi Vi?

excellent-sme.gzs.si

Izdajatelj in urednik:

SKEP – Analitska skupina GZS
GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE
Dimičeva 13, 1504 Ljubljana
telefon: 01/5898-170
faks: 01/5898-100
e-mail: skep@gzs.si
http://skep.gzs.si

Uredniški odbor:

Bojan Ivanc, CFA, CAIA, Alenka Avberšek, Goran
Novkovič

Avtorji:

SKEP – Analitska skupina GZS in ostali
sodelavci GZS: Bojan Ivanc, CFA, CAIA,
Alenka Avberšek, Goran Novkovič, Majda Dekleva,
mag. Jože Renar, mag. Vekoslav Korošec

Zunanji strokovnjaki:

mag. Irena Roštan, mag. Marjan Širaj,
dr. Gorazd Justinek, mag. Matjaž Marovt, mag.
Uroš Zupančič

Oblikovanje:

Primož Grobin

Tisk: Birografika BORI d. o. o.

Naklada: 500 izvodov

Cena: 90 EUR (3 številke v letu 2014, 8,5 %
DDV ni vključen), člani GZS imajo 30% popust

SKEP je član evropskega združenja
konjunktarnih inštitutov AIECE - Association
d'Instituts Européens de Conjoncture
Economique

SKEP In Konjunkturna gibanja sta zaščiteni
blagovni znamki GZS.

CIP – Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana
ISSN: 1408-1806

Strokovna revija je vpisana v razvid medijev
pri Ministrstvu za kulturo RS, pod zaporedno
številko 518.

Domači in tuji viri: Statistični urad RS, Banka
Slovenije, UMAR, AJPES, Ministrstvo za
finance, Uradni list RS, GZS, ECB, EBF-EURIBOR,
Eurostat, OECD, Evropska komisija,
Consensus Economics, AIECE, IMF, EBRD, Markit
Economics, Societe Generale

@ SKEP, 2014.

Uporaba podatkov in ugotovitev iz publikacije je
zaželeno, vendar le z navedbo vira.
Kopiranje ni dovoljeno.

Bojan Ivanc

Alenka Avberšek

Izvozni trendi na trge EU in močan evro odločilna za gospodarsko rast

Izvozni obeti v predelovalnih dejavnostih od druge polovice leta pome-nijo dodaten vzvod za gospodarsko rast ter zanesljivejši odmik od rdečih k zelenim številkam. K temu so odločilno prispevale evropske volitve in z njimi povezan trend krčenja stroškov zadolževanja perifernih držav. Evropski politiki so zahtevano hitrost javno-finančne konsolidacije zmanjšali in ta izziv zgolj prestavili v pristojnost komisije v novi sestavi. Za povrnitev zaupanja v evroobmočje, ki je za prezadolžene članice bistvenega pomena, je prispevala tudi Evropska centralna banka, ki je v juniju poskrbela za presenetljivo potezo uvedbe negativne obrestne mere na depozite bank. To naj bi končno spodbudilo kreditiranje realnega gospodarstva in hkrati znižalo močno vrednost evra v primerjavi s košarico valut trgovinskih partnerjev, ki šibi konkurenčnost evropskih izvoznikov v države brez evra.

Za Slovenijo v zadnjem letu močan evro nikakor ni bil ovira, prej prednost, ki so jo najboljši s pridom izkoristili. Stroški vhodnih surovin, ki so pogosto denominirani v dolarjih, so se znižali, izvozne prihodke pa smo pretežno ustvarjali z glavnino (75 %) blagovnega izvoza glavnim kupcem držav EU-28. Pogoji menjave so se torej za naše izvoznike izrazito izboljšali. Stranski učinek je bil padec prihodkov od prodaje na trge izven EU, vendar je bil neto učinek na celotno gospodarstvo vseeno bolj kot ne pozitiven. Zagotovo pa ta trend ni dolgoročno vzdržan. To že potrjujejo znižane prodajne cene proizvajalcev, saj je konkurenca na izvoznih trgih močna in omejuje visoke zasluge. V naslednjih četrletjih si tako pozitivnega trenda iz tega naslova ne moremo več nadejati. Pri izvozu je potrebno upoštevati tudi izvoz storitev, še posebej transporta, ki se krepi zaradi rasti pretovora iz Luke Koper na račun povečanega povpraševanja sosednjih držav. Izvoz potovanj oziroma prilivi iz turizma ostajajo visoki, vendar se ne povečujejo toliko kot prihodi turistov.

Visok porast obsega gradbenih del navdaja z upanjem, da bo gradbena in inženirska dejavnost odločilneje prispevala h gospodarski rasti. Dejstvo, ki se ga pri podatkih o rasti prepogosto spregleda pa je, da se dodana vrednost v dejavnosti zaradi visoke konkurence povečuje bistveno manj kot obseg vrednosti del. Manj obetavna so gibanja v trgovini na drobno. Poleg ostalih razlogov zadržanost potrošnikov ostaja pod pritiskom tudi zaradi dviga trošarin na alkohol in tobak, medtem ko se z nizkega nivoja krepi prodaja pohištva in gradbenega materiala.

Makroekonomske napovedi za načrtovanje državnega proračuna je v predvolilnem času potrebno jemati z zdravo mero razuma. Ocenjujemo jih tudi na GZS, z vašo pomočjo. Če ste sodelovali v majski anketi o poslovnih pričakovanjih, za nazaj hvala. Glavno sporočilo prejetih odgovorov je potrdilo našo previdnost pri napovedih gibanj za naprej. Tveganja, ki se jih po našem mnenju ne upošteva dovolj, so povezana tako z vzdržnostjo konjunktore v evroobmočju kot s krizo v Ukrajini. Bančna kriza je res izginila iz naslovnice medijev, nikakor pa ni končana za slovenske banke in slovenska podjetja. Transmisijski mehanizem med evropskimi bankami še ni popravljen, kar pomeni, da slovenske banke od nizkega Euriborja nimajo koristi in da še vedno vračajo posojila tujim bankam. Evropski stresni testi v jeseni bi v evropskih bankah lahko razkrili še dodatne luknje, kar bi povečalo potrebe po novih dokapitalizacijah, delno financiranih tudi z javnimi sredstvi. To bi lahko povečalo pritiske tudi na naše banke in javne izdatke.

Slovenski javni dolg nezadržno raste, višji izdatki za obresti visokega dolga izrinjajo ostale izdatke države. In zadnja novica – vlada v odhajanju naj bi izvajanje proračuna preprosto zamrznila. To gospodarske trende ne bi obrnilo navzgor, prej obratno. Ukrep bi prizadel izvajalce del, ne administracije. Na prave ukrepe še čakamo.

1

Uvodnik

Izvozni trendi na trge EU in močan evro odločilni za gospodarsko rast

3

SVETOVNA GIBANJA

4

Obeti za svetovno gospodarsko rast vse boljši

6

Srednja Evropa spodbudno, vzhodna manj

7

Krepitev evra ogroža izvoz

8

Trgi surovin v znamenju manjšega apetita Kitajske

11

SLOVENSKA GIBANJA

12

Od jeseni naprej se ocene o rasti krepijo

14

Podjetja znižujejo dolg do bank, prestrukturiranje še ni končano

16

Prekinjen 5-letni negativni trend

17

Konec krčenja javnega sektorja

18

Rast bruto plač nad inflacijo

20

Šibak rubelj znižal izvoz farmacevtov

22

Visoka rast stečajev se nadaljuje

25

Ljubljanska borza s strmo rastjo

27

PANOŽNA GIBANJA

29

Več zaposlenih v predelovalnih dejavnostih

30

Najvišja rast gradbeništva v EU

32

Vendarle krepitev trgovine s stanovanjsko opremo

33

Tuji turisti nadomeščajo domače

34

Promet in skladiščenje svetli točki

36

DOKUMENTACIJA

37

Analitske in statistične tabele